

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΙΑΙΕΣ ΤΕΛΙΚΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2025-2026

Β΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 11 Μαΐου 2026

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Α΄ ΣΕΙΡΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Β024

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 90 λεπτά

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΤΑ (7) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου απαντήσεων να συμπληρώσετε όλα τα κενά με τα στοιχεία που ζητούνται.
2. **Να απαντήσετε ΟΛΑ τα ερωτήματα.**
3. **Να μην αντιγράψετε τα θέματα** στο τετράδιο απαντήσεων.
4. Να μη γράψετε πουθενά στις απαντήσεις σας **το όνομά σας**.
5. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα **μόνο με μπλε πένα ανεξίτηλης μελάνης**. Μολύβι επιτρέπεται, μόνο αν το ζητάει η εκφώνηση, και μόνο για σχήματα, πίνακες, διαγράμματα κ.λπ.
6. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας.
7. Επιτρέπεται η χρήση μη προγραμματιζόμενης υπολογιστικής μηχανής που φέρει τη σφραγίδα του σχολείου.
8. Στη λύση των ασκήσεων να φαίνεται όλη η αναγκαία εργασία.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΘΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Ερώτηση 1

Να γράψετε στο τετράδιο των απαντήσεών σας **τον αριθμό της ερώτησης** και δίπλα το γράμμα που δηλώνει την ορθή απάντηση (π.χ. **i - α** ή **i - β** κ.λπ.). Υπάρχει **μόνο μία** ορθή απάντηση.

- i. Αύξηση στη ζητούμενη ποσότητα των παγωτών έχουμε όταν:**
- α. μειώνονται οι προτιμήσεις των καταναλωτών για παγωτά
 - β. μειώνονται οι τιμές στις σοκολάτες
 - γ. μειώνονται οι τιμές των παγωτών
 - δ. μειώνεται ο πληθυσμός της χώρας
- ii. Ποια από τις πιο κάτω περιπτώσεις δείχνει ότι ένα αγαθό μπορεί να προσφέρει χρησιμότητα στον καταναλωτή, αλλά όχι απαραίτητα και ωφελιμότητα;**
- α. Η κατανάλωση φρούτου
 - β. Η λήψη φαρμάκου
 - γ. Η κατανάλωση αναψυκτικού με ζάχαρη
 - δ. Η χρήση αντηλιακού
- iii. Μια οικονομία παράγει μόνο βιβλία και ενδύματα. Το κόστος ευκαιρίας ενός ενδύματος είναι 3 βιβλία. Αυτό υποδηλώνει ότι:**
- α. για κάθε 3 ενδύματα που παράγονται, θυσιάζεται 1 βιβλίο
 - β. για κάθε 1 ένδυμα που παράγεται, θυσιάζονται 3 βιβλία
 - γ. για κάθε 1 βιβλίο που παράγεται, θυσιάζονται 3 ενδύματα
 - δ. για κάθε 3 ενδύματα που παράγονται, θυσιάζονται 3 βιβλία
- iv. Μια επιχείρηση προγραμματίζει την αγορά ενός κτηρίου το οποίο θα κοστίσει €8 εκατομμύρια. Η αναμενόμενη αύξηση στα κέρδη της επιχείρησης από την αγορά του κτηρίου είναι €0,6 εκατομμύρια. Η αναμενόμενη απόδοση της επένδυσης είναι:**
- α. 8%
 - β. 6%
 - γ. 0,6%
 - δ. 7,5%
- v. Ποια είναι η σχέση μεταξύ των τιμών των αγαθών και της αγοραστικής αξίας του χρήματος;**
- α. Όταν οι τιμές αυξάνονται, η αγοραστική αξία του χρήματος μειώνεται
 - β. Όταν οι τιμές αυξάνονται, αυξάνεται και η αγοραστική αξία του χρήματος
 - γ. Όταν οι τιμές μειώνονται, μειώνεται και η αγοραστική αξία του χρήματος
 - δ. Οι τιμές των αγαθών δεν επηρεάζουν την αγοραστική αξία του χρήματος

(Μονάδες 10)

Ερώτηση 2

Να χαρακτηρίσετε το περιεχόμενο των πιο κάτω προτάσεων ως Ορθό ή Λάθος. Να σημειώσετε στο τετράδιο των απαντήσεών σας το κάθε γράμμα με τον αντίστοιχο χαρακτηρισμό (π.χ. **α - Ορθό** ή **α - Λάθος** κ.λπ.).

α.	Οι ασφαλιστικές εταιρείες και τα δικηγορικά γραφεία περιλαμβάνονται στον τριτογενή τομέα.
β.	Η εργασία περιλαμβάνει μόνο σωματική προσπάθεια.
γ.	Αν αυξηθεί ο αριθμός των επιχειρήσεων που παράγουν ένα αγαθό, χωρίς να μειωθεί η παραγωγή των υφιστάμενων, η συνολική προσφορά αυξάνεται.
δ.	Ο δείκτης τιμών καταναλωτή μετρά τις μεταβολές του γενικού επιπέδου των τιμών ενός έτους σε σύγκριση με το έτος βάσης.
ε.	Τα οικονομικά αγαθά παρουσιάζουν αφθονία, ενώ τα ελεύθερα αγαθά χαρακτηρίζονται από στενότητα σε σχέση με τις ανάγκες που ικανοποιούν.

(Μονάδες 10)

Ερώτηση 3

Να χαρακτηρίσετε τις πιο κάτω ενέργειες ως Αποταμίευση ή Επένδυση. Να γράψετε στο τετράδιο των απαντήσεών σας το γράμμα και δίπλα Αποταμίευση ή Επένδυση (π.χ. **α - Αποταμίευση** ή **α - Επένδυση**).

- α.** Μια επιχείρηση αγοράζει νέα μηχανήματα για να αυξήσει την παραγωγή της.
- β.** Μια οικογένεια βάζει στην άκρη €100 κάθε μήνα σε τραπεζικό λογαριασμό.
- γ.** Μια επιχείρηση αυξάνει τα αποθέματά της σε πρώτες ύλες.
- δ.** Ένα άτομο κρατά τα χρήματά του σε χρηματοκιβώτιο στο σπίτι.

(Μονάδες 4)

Ερώτηση 4

Η επιχείρηση Α απασχολεί 18 εργάτες, οι οποίοι εργάζονται 8 ώρες ημερησίως και παράγει συνολικά 36 000 παντελόνια την ημέρα.

Η επιχείρηση Β απασχολεί 20 εργάτες, οι οποίοι εργάζονται 6 ώρες ημερησίως και ο κάθε εργάτης παράγει 200 παντελόνια την ώρα.

Ζητείται:

- α)** Να υπολογίσετε την παραγωγικότητα ανά ώρα εργασίας της επιχείρησης Α.
(Να γράψετε τον τύπο και να δείξετε τους υπολογισμούς σας) **(Μονάδες 2)**
- β)** Να υπολογίσετε πόσο πρέπει να μεταβληθεί η παραγωγή παντελονιών της επιχείρησης Β, έτσι ώστε να έχει την ίδια παραγωγικότητα ανά ώρα εργασίας με την επιχείρηση Α. (Να δείξετε τους υπολογισμούς σας) **(Μονάδες 3)**

Ερώτηση 5

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας ζήτησης και προσφοράς κινητών τηλεφώνων:

Τιμή €	Ζητούμενη Ποσότητα (τεμάχια)	Προσφερόμενη Ποσότητα (τεμάχια)	Πλεόνασμα ή Έλλειμμα (τεμάχια)
900	300	;	450
800	400	;	200
700	;	500	0
600	600	;	(250)
500	700	250	;

Ζητείται:

Να **αντιγράψετε και να συμπληρώσετε** τον πιο πάνω πίνακα στο τετράδιο των απαντήσεών σας. **(Μονάδες 10)**

Ερώτηση 6

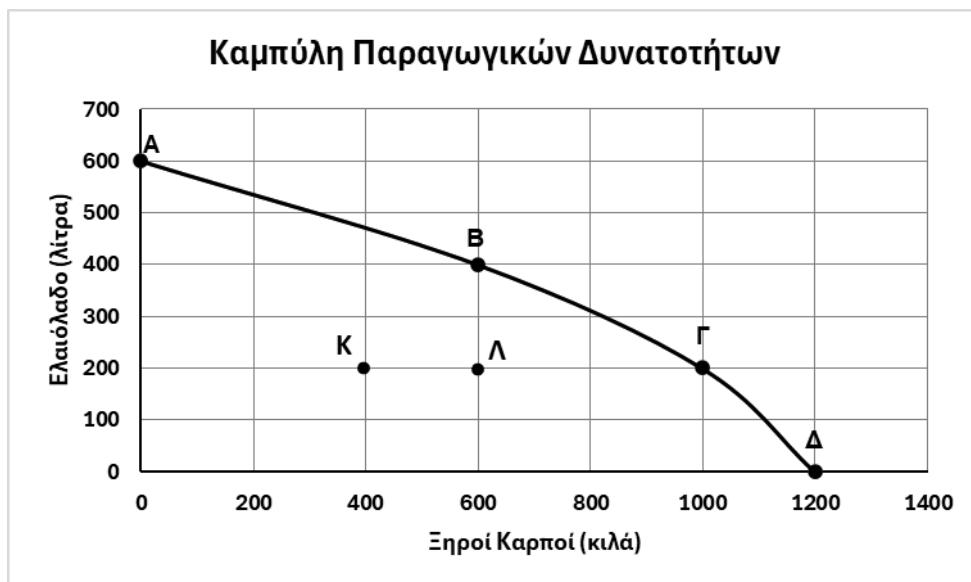
Σύμφωνα με πρόσφατο δημοσίευμα, ο πληθωρισμός στη Γερμανία αυξήθηκε στο 2,8% τον Μάρτιο του 2026 από 2,0% τον Φεβρουάριο του 2026. Η άνοδος αποδόθηκε κυρίως στις τιμές της ενέργειας, οι οποίες αυξήθηκαν σημαντικά. Παράλληλα, αναλυτές προειδοποίησαν ότι η αύξηση του κόστους ενέργειας, πρώτων υλών, παραγωγής και μεταφοράς μπορεί να οδηγήσει σε αυξήσεις τιμών και σε άλλα αγαθά και υπηρεσίες. Επιπλέον, εκφράστηκαν ανησυχίες ότι το σοκ στην αγορά λιπασμάτων ενδέχεται αργότερα να οδηγήσει και σε υψηλότερες τιμές τροφίμων. Τέλος, αναφέρθηκε ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ενδέχεται να εξετάσει αύξηση των επιτοκίων για να περιορίσει τον πληθωρισμό.

Ζητείται:

- α)** Να αναφέρετε την κύρια αιτία του πληθωρισμού που παρουσιάζεται στο κείμενο. **(Μονάδες 3)**
- β)** Με βάση το ποσοστό πληθωρισμού που αναφέρεται στο κείμενο για τον μήνα Μάρτιο, να διακρίνετε το είδος του πληθωρισμού ανάλογα με την έντασή του. **(Μονάδες 3)**
- γ)** Να αναφέρετε ένα πιθανό μέτρο αντιμετώπισης του πληθωρισμού που αναφέρεται στο κείμενο. **(Μονάδες 3)**

Ερώτηση 7

Το πιο κάτω διάγραμμα παρουσιάζει την Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων μιας οικονομίας, η οποία παράγει δύο αγαθά, ελαιόλαδο και ξηρούς καρπούς:

Ζητείται:

- α) Να χαρακτηρίσετε τους συνδυασμούς A, B, Γ, Δ. **(Μονάδες 1)**
- β) Να υπολογίσετε το κόστος ευκαιρίας ανά μονάδα για κάθε μία από τις πιο κάτω μετακινήσεις μεταξύ των σημείων της πιο πάνω Καμπύλης Παραγωγικών Δυνατοτήτων:
- i. από το σημείο B στο σημείο Γ
 - ii. από το σημείο B στο σημείο A **(Μονάδες 3)**
- γ) Στο πιο πάνω διάγραμμα παρουσιάζεται ο συνδυασμός K (200 λίτρα ελαιόλαδο και 400 κιλά ξηροί καρποί).
- i. Να χαρακτηρίσετε τον συνδυασμό K. **(Μονάδες 1)**
 - ii. Να εξηγήσετε αν ο συνδυασμός K μπορεί να παραχθεί με τους διαθέσιμους παραγωγικούς πόρους και την υπάρχουσα τεχνολογία. **(Μονάδες 2)**
 - iii. Αν η οικονομία μετακινηθεί από το σημείο K στο σημείο Λ, να εξηγήσετε αν προκύπτει κόστος ευκαιρίας. **(Μονάδες 3)**
- δ) Η οικονομία εισάγει νέα τεχνολογία παραγωγής ξηρών καρπών. Να δείξετε σε νέο διάγραμμα στο τετράδιο απαντήσεών σας, τη μετατόπιση της Καμπύλης Παραγωγικών Δυνατοτήτων, σχηματικά, χωρίς αριθμημένες τιμές, αλλά με ονομασία των αγαθών στους άξονες. **(Μονάδες 2)**

Ερώτηση 8

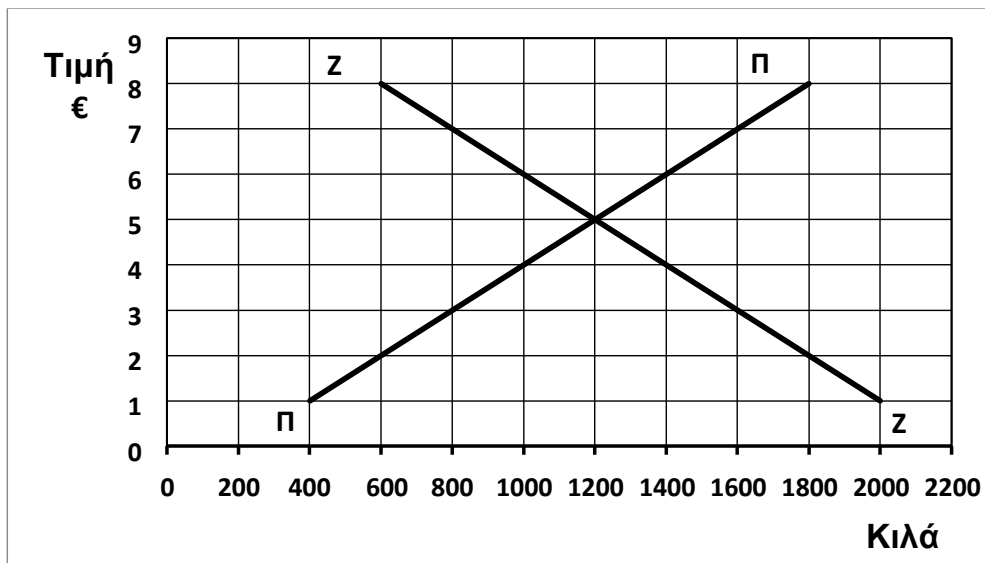
Σε πρόσφατη δημόσια ομιλία, πολιτικός ηγέτης αναφέρθηκε στις αλλαγές που παρατηρούνται στην Ευρώπη τα τελευταία χρόνια. Στην αρχή της ομιλίας του μίλησε για την ανάγκη οι χώρες να συνεργάζονται σε διεθνές επίπεδο και να συμμετέχουν σε οργανισμούς που προωθούν τον διάλογο. Στη συνέχεια, κατηγόρησε τις ευρωπαϊκές χώρες ότι η αυξημένη μετανάστευση δημιουργεί προβλήματα στις χώρες υποδοχής. Αναφέρθηκε, επίσης, στη σημασία της οικονομικής ανάπτυξης για τη βελτίωση της ζωής των πολιτών. Παράλληλα, υποστήριξε ότι οι χώρες χάνουν μέρος της εθνικής τους ταυτότητας και ότι οι εξελίξεις αυτές συμβάλλουν στη δημιουργία οικονομικών ανισοτήτων.

Ζητείται:

- α) Να αναφέρετε τρεις (3) επικρίσεις της παγκοσμιοποίησης, οι οποίες προκύπτουν από το πιο πάνω κείμενο. **(Μονάδες 3)**
- β) Να αναφέρετε την κύρια αιτία της παγκοσμιοποίησης. **(Μονάδες 2)**

Ερώτηση 9

Το πιο κάτω διάγραμμα απεικονίζει τη ζήτηση και την προσφορά βοδινού κρέατος στην Κύπρο για μια μέρα:

Ζητείται:

- α) Να προσδιορίσετε την τιμή και την ποσότητα ισορροπίας. **(Μονάδες 3)**
- β) Αν η τιμή του βοδινού κρέατος καθοριστεί στα €6, να εξηγήσετε τι πρέπει να κάνουν οι παραγωγοί για να αποκατασταθεί η ισορροπία στην αγορά. **(Μονάδες 4)**
- γ) Η αύξηση των κρουσμάτων αφθώδους πυρετού στην Κύπρο έχει δημιουργήσει σημαντικά προβλήματα στον τομέα της κτηνοτροφίας με αποτέλεσμα τη μείωση της παραγωγής βοδινού κρέατος. Να αναφέρετε πώς θα επηρεαστεί:
- η καμπύλη προσφοράς του βοδινού κρέατος **(Μονάδες 1)**
 - η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας του βοδινού κρέατος **(Μονάδες 3)**

Ερώτηση 10

Να μελετήσετε το πιο κάτω σενάριο και να απαντήσετε στα ερωτήματα που ακολουθούν.

Ο Ανδρέας συμμετέχει σε μια δοκιμή καταναλωτικής συμπεριφοράς που οργανώνει μια εταιρεία πώλησης σνακ, με σκοπό την καταγραφή της χρησιμότητας από την κατανάλωση δύο διαφορετικών αγαθών (Αγαθό Α και Αγαθό Β).

Για το Αγαθό Α ζητήθηκε από τον Ανδρέα να καταναλώνει διαδοχικές μονάδες και να αναφέρει κάθε φορά τη χρησιμότητα που του προσφέρει.

- Από την κατανάλωση της πρώτης μονάδας του Αγαθού Α, ο Ανδρέας ανέφερε ότι απέκτησε χρησιμότητα 30.
- Η δεύτερη μονάδα του έδωσε επιπλέον χρησιμότητα 22.
- Μετά την κατανάλωση της τρίτης μονάδας, η συνολική χρησιμότητα που είχε αποκομίσει έφτασε τις 66 μονάδες.
- Από την τέταρτη μονάδα, η επιπλέον χρησιμότητα ήταν 8.
- Με την κατανάλωση της πέμπτης μονάδας, ο Ανδρέας δήλωσε ότι δεν απέκτησε καμία πρόσθετη ικανοποίηση.
- Όταν κατανάλωσε και την έκτη μονάδα, αισθάνθηκε δυσφορία και ανέφερε ότι η επιπλέον χρησιμότητα που απέκτησε ήταν -4.

Για το Αγαθό Β, τα στοιχεία δίνονται στον πιο κάτω πίνακα.

Ζητείται:

- α) Να **αντιγράψετε** στο τετράδιο των απαντήσεών σας τον πιο κάτω πίνακα και να **συμπληρώσετε** τα κενά όπου υπάρχει ερωτηματικό.

Ποσότητα αγαθού	Αγαθό Α		Αγαθό Β	
	TU	MU	TU	MU
0	;	;	0	-
1	;	;	20	20
2	;	;	38	18
3	;	;	52	14
4	;	;	52	0
5	;	;	50	-2
6	;	;	46	-4

(Μονάδες 7)

- β) Να κατασκευάσετε μόνο το διάγραμμα της οριακής χρησιμότητας για το αγαθό Β και να δείξετε πάνω σε αυτό το σημείο κορεσμού. (Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το τετραγωνισμένο χαρτί στο πίσω μέρος του τετραδίου σας. Επιτρέπεται και η χρήση μολυβιού).

(Μονάδες 4)

- γ) Να αναφέρετε τη συνολική χρησιμότητα που θα αποκομίσει από το κάθε αγαθό ο καταναλωτής, εάν το εισόδημά του ήταν απεριόριστο.

(Μονάδες 3)

Ερώτηση 11

Η Νίκη διαθέτει €15.000 και εξετάζει τις ακόλουθες επιλογές:

Επιλογή 1: Να αγοράσει ομόλογα μιας εταιρείας

Επιλογή 2: Να αγοράσει μετοχές μιας εταιρείας

Ζητείται:

α) Να αναφέρετε τις διαφορές μεταξύ μετοχών και ομολόγων όσον αφορά:

- i.** τη φύση του τίτλου που έχουν οι κάτοχοι, δηλαδή αν είναι ιδιοκτήτες ή δανειστές. **(Μονάδες 1)**
- ii.** την προτεραιότητα να πληρωθούν οι κάτοχοι, σε περίπτωση που μια εταιρεία αντιμετωπίσει οικονομικές δυσκολίες. **(Μονάδες 1)**

β) Να αναφέρετε ποια επιλογή αναμένεται να προσφέρει υψηλότερη απόδοση και γιατί. **(Μονάδες 2)**

Ερώτηση 12

«Η Μαρία συζητούσε με τη γιαγιά της για το πώς επικοινωνούσαν παλαιότερα οι άνθρωποι με συγγενείς που ζούσαν μακριά. Η γιαγιά της θυμήθηκε ότι κάποτε περίμεναν μέρες ή και εβδομάδες για να φτάσει ένα γράμμα, ενώ σήμερα η Μαρία επικοινωνεί αμέσως με φίλους και συγγενείς μέσω κινητού τηλεφώνου και βιντεοκλήσεων. Το απόγευμα, καθώς περνούσε αρκετή ώρα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, άρχισε να βλέπει συνεχώς διαφημίσεις και παρουσιάσεις νέων προϊόντων, όπως έξυπνα ρολόγια και ασύρματα ακουστικά, με αποτέλεσμα να αρχίσει να τα επιθυμεί, παρόλο που παλαιότερα δεν τα θεωρούσε αναγκαία. Το βράδυ, πήγε με την οικογένειά της σε ένα εστιατόριο και παράγγειλε το αγαπημένο της φαγητό. Στην αρχή το απολάμβανε πολύ, όμως όσο συνέχιζε να τρώει ένιωθε όλο και λιγότερη επιθυμία για άλλη ποσότητα, μέχρι που στο τέλος είπε ότι είχε χορτάσει εντελώς. Πριν φύγουν, η μητέρα της της πρότεινε να πάρει και γλυκό, αλλά η Μαρία αρνήθηκε.»

Ζητείται:

Με βάση το πιο πάνω κείμενο, να εντοπίσετε τις τρεις (3) ιδιότητες των αναγκών και δίπλα από την καθεμία να σημειώσετε τη σχετική πρόταση από το κείμενο που την τεκμηριώνει. **(Μονάδες 6)**

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΩΝ 100

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ